

Gestió i Difusió de l'Arqueologia

Codi: 100743

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OB	2	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Paloma González Marcén

Correu electrònic: Paloma.Gonzalez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Paloma González Marcén

Prerequisits

Sense prerequisits oficials

Objectius

La matèria de l'assignatura s'estructura en torn a diferents blocs temàtics del que actualment s'anomena Arqueologia Pública i que mantenen una forta relació entre ells: el paper ideològic, polític i cultural de que caracteritza i ha caracteritzat l'arqueologia a la història recent; les estratègies formals i informals de comunicació del coneixement arqueològic i la seva relació amb els imaginaris sobre el passat, especialment sobre el passat llunyà; el concepte de patrimoni arqueològic i el seu caràcter polisèmic i, freqüentment, conflictiu, així com la seva presència normativa i administrativa a les polítiques culturals i urbanístiques. De forma transversal a aquests blocs temàtics es tractaran les diferents vessants de la pràctica arqueològica i els nous perfils professionals de l'arqueologia derivats d'una definició ampliada del que actualment implica l'activitat arqueològica.

En consonància, els objectius formatius consisteixen en que l'alumnat conegui aquests altres àmbits, no acadèmics, on es desenvolupen pràctiques i activitats professionals relacionades amb l'arqueologia, pugui analitzar de forma crítica els seus usos polítics i culturals i adquireixi els instruments contextuais bàsics per poder desenvolupar la seva carrera professional en el camp de l'arqueologia. En finalitzar l'assignatura, l'alumnat ha de ser capaç de:

- Analitzar la relació entre recerca arqueològica, projecció extra-acadèmica del coneixement arqueològic en diferents contextos històrics i culturals
- Avaluar l'adequació, incidència, efectivitat i objectius de les diferents formes d'accès al patrimoni i el coneixement històric-arqueològic.
- Conèixer pràctiques i projectes de participació ciutadana i d'inclusió social relacionats amb el patrimoni cultural, especialment l'arqueològic.
- Prendre postures raonades i informades sobre conflictes que impliquen al patrimoni arqueològic.

- Familiaritzar-se amb les legislacions i normatives que afecten la pràctica arqueològica i la seva incidència en la professió.
- Adquirir les nocions fonamentals que configuren els models de gestió integral del patrimoni arqueològic.

Competències

- Aplicar les habilitats necessàries per a la gestió, la valorització i la divulgació del patrimoni historicoarqueològic.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
2. Desenvolupar projectes de gestió, avaluació i divulgació del patrimoni historicoarqueològic.
3. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats.
4. Interpretar la legislació i demostrar que es coneixen els tipus d'administració en el camp del patrimoni historicoarqueològic.
5. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
6. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
7. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
8. Reconèixer la importància de controlar la qualitat dels resultats del treball i de la seva presentació.
9. Transmetre els resultats de la recerca arqueològica i comunicar conclusions, de manera clara, tant oralment com per escrit, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Continguts

TEMARI

1. Gestió i difusió de l'arqueologia: l'arqueologia pública
2. La imatge de l'arqueologia: cine, periodisme, literatura i el món digital
3. L'arqueologia des del poder i la reivindicació.
4. Polítiques de memòria. Arqueologies i conflictes.
5. Patrimoni arqueològic, públic i ciutadania
6. Lleis i debats en torn al patrimoni
7. Models i pràctiques de la gestió del patrimoni arqueològic
8. Museus i museografies arqueològiques
9. Educació patrimonial i didàctica de l'arqueologia
10. La indústria del patrimoni i el turisme cultural

Metodologia

Activitats dirigides:

- Clases expositives: sessions on s'exposa un tema, s'explica una activitat a realitzar o un convidat exposa la seva experiència al voltant d'un tema del programa.
- Pràctiques aula: treball dins de l'espai de l'aula de forma cooperativa al voltant d'una temàtica acordada i activitats a l'aula amb la presència i supervisió del professorat.
- Sortides de camp: visites guiades a museus i conjunts arqueològics condicionats per les visites públiques (2 sortides al llarg del semestre)

Activitats supervisades:

- Assessorament per a la realització de treballs individuals i treballs i presentacions en grup reduït

Activitats autònomes:

- Lectures i elaboració dels seus continguts, elaboració de treballs i presentacions

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases expositives	20	0,8	2, 4, 9
Pràctiques aula	20	0,8	2, 3, 6, 7, 9
Sortides de camp	10	0,4	2, 4, 9
Tipus: Supervisades			
Tutorització	5	0,2	5, 6, 8
Tipus: Autònomes			
Preparació proves i treballs	75	3	1, 5, 6, 7, 9

Avaluació

Mòduls d'avaluació

Es portarà a terme una avaluació continuada a totes les activitats desenvolupades a l'assignatura. El sistema de avaluació s'organitza en mòduls, cadascun tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

1. Les activitats dirigides suposen un 50% de la qualificació final. S'avaluaran mitjançant el mòdul de treballs en grup.
2. Les activitats autònomes suposen un 50% de la qualificació final. S'avaluaran de forma continuada mitjançant el mòdul de treballs individuals.
3. Les activitats supervisades s'avaluaran mitjançant el mòdul de treballs i presentacions de grup. La seva realització serà obligatòria i ponderaran la qualificació de l'assignatura a l'alça o a la baixa.

El seguiment de l'assistència a les sessions i la participació a les sortides de camp per part de l'alumnat es realitzarà mitjançant la signatura de fulls d'assistència.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Calendari d'avaluació

A l'inici de curs s'informarà a l'alumnat dels continguts concrets dels mòduls d'avaluació i els seus terminis de realització/lliurament.

En el moment de realització/lliurament de cada activitat avaluable, el professorat informarà (Moodle, SIA) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Requisits per superar l'assignatura

- Participació regular a les sessions lectives.
- Participació en les sortides de camp programades
- Presentació/realització dels mòduls d'avaluació en els terminis establerts.
- Assolir una puntuació mitja dels mòduls d'avaluació de 5 ó més en una escala de 10, sempre i quan s'hagi obtingut una qualificació de 4 o més en una escala de 10 en cadascun d'ells
- Un/a estudiant es considerarà no avaluable en el cas que: 1.) no lliuri o es presenti a un o més dels mòduls d'avaluació en els terminis establerts, 2.) no participi regularment a les sessions lectives, 3.) no participi en les sortides de camp programades

Recuperació

Es podran presentar a la recuperació les/els estudiant que compleixen els següents requisits:

- Han d'haver realitzat els mòduls d'avaluació en els terminis establerts, assistit regularment a les sessions lectives i participat en les sortides de camp programades
- Han d'haver assolit una puntuació mitja dels mòduls d'avaluació de 3 ó més en una escala de 10
- Només es recuperaran els mòduls de treballs de grup que hagin obtingut una puntuació de menys de 5 en una escala de 10. Els mòduls de treballs individuals i de presentacions a l'aula no seran recuperables

Calendari de recuperació

Les dates de recuperació estan fixades per la Facultat de Lletres. Aquestes dates estan publicades a la web de la facultat al mes de juliol del curs anterior. És responsabilitat de els/les estudiant saber la data que li correspon fer la recuperació de la seva assignatura. L'última prova de l'avaluació continuada es programarà com a mínim una setmana abans de la data de recuperació.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Moodle, Teams, etc. El professorat vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estigui al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentacions a l'aula	10%	1	0,04	2, 3, 6, 7, 8, 9
Treball de grup	40%	9	0,36	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9
Treballs individuals	50%	10	0,4	2, 4, 5, 6, 8

Bibliografia

- Moshenska, Gabriel. Ed. (2017). Key Concepts in Public Archaeology. London: UCL
<http://www.ucl.ac.uk/ucl-press/browse-books/key-concepts-in-public-archaeology>.
- Barker, A. (2010). Exhibiting Archaeology: Archaeology and Museums. Annual Review of. Anthropology 39: 293-308.

- Chirikure, Sh.; Pwiti, G. (2008). Community Involvement in Archaeology and Cultural Heritage Management An Assessment from Case Studies in Southern Africa and Elsewhere. *Current Anthropology* 49/3: 497-485.
- Cleere, H. (2012). Management Plans for Archaeological Sites: A World Heritage Template. *Conservation and Management of Archaeological Sites* 12/1: 4-12
- DD.AA. (2000). Values and Heritage Conservation. Research Report. Los Angeles: The Getty Conservation Institute,
http://www.getty.edu/conservation/publications_resources/pdf_publications/pdf/valuesrpt.pdf
- DD.AA. (2007). Monogràfic: Curs de protecció del patrimoni cultural. Urtx. Revista cultural de l'Urgell 20
<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/169174>
- DD.AA. (2014). DISCO. Discovering the archaeologists of Europe. Final reports.
<http://www.discovering-archaeologists.eu/>
- Demoule, J.-P. (2012). Rescue Archaeology: A European View. *Annual Review of Anthropology* 41: 611-26
- Ferrer, C. & Vives-Ferrándiz, J. Eds. (2012). Construcciones y usos del pasado. Patrimonio arqueológico, territorio y museo. València: Museu de Prehistòria de València.
http://www.museuprehistoriavalencia.es/web_mupreva_dedalo/publicaciones/256/es?q=es
- González Ruibal, Alfredo (2016). Volver a las trincheras. Una Arqueología de la Guerra Civil Española. Madrid, Alianza Editorial.
- Holtorf, C. (2007). Can You Hear Me At the Back? Archaeology, Communication and Society. *European Journal of Archaeology* 10: 149-165.
- Perez-Juez, A. (2006). Gestión del patrimonio arqueológico: el yacimiento como recurso turístico. Barcelona: Ariel.
- Schadla-Hall, Tim (1999). Public archaeology. *European Journal of Archaeology*, 2(2), 147-158.
- Schlanger, N.; Aitchison, K. (2010). Archaeology and the global economic crisis multiple impacts, possible solutions. Tervuren: Culture Lab Editions.
http://www.landward.eu/2010_25Archaeology-and-the-crisis.pdf
- Smith, L. (2004). Archaeological theory and the politics of cultural heritage. London/New York: Routledge.
- Smith, C.; Wobst, H.M. (2005). Indigenous archaeologies: decolonising theory and practice. London/New York: Routledge.